

УДК 687.17:7.05:391.2

АДАПТАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТИЛІСТИКИ ГАРСОН, ПЕРІОДУ 1920-30-Х РОКІВ, В ДИЗАЙНІ ДІЛОВОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

ВАСЯНОВИЧ Єлизавета¹, ЯЦЕНКО Марина¹, ДОНЧЕНКО Світлана²

¹ Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна

² Університет WSB Merito в Гданську, Польща

elizabeth.sweets99@gmail.com yacenko.mv@knutd.com.ua

Проведено аналіз елементів стилістики гарсон, розглянуто її розвиток у контексті сучасної моди, баланс між класичною стриманістю та емоційною виразністю. У проєкті проаналізовано історичні витоки стилю, вплив кінематографа, зокрема фільму Чарлі Чапліна «Вогні великого міста», та його адаптацію в дизайні ділового жіночого одягу. Результатом дослідження стало формування концепції та створення сучасної жіночої колекції одягу в стилістиці гарсон, що демонструє мінімалізм з яскравими акцентами та підкреслює елегантність і жіночність.

Ключові слова: *стиль гарсон, жіночність, діловий одяг, унісекс, мода.*

ВСТУП

Стиль гарсон наповнений глибоким символічним значенням, адже його історія тісно пов'язана з розвитком руху жіночої емансипації. У дизайні одягу він втілює тенденцію інтеграції чоловічих елементів костюму у форму жіночого гардеробу, водночас надаючи витонченість, виразний контраст та елегантність. Цей стиль залишається актуальним упродовж десятиліття: якщо раніше його обирали як засіб боротьби за рівноправність і свободу від суспільних упереджень, то сьогодні він є символом вишуканості та бездоганного смаку. В рамках цього проєкту стиль гарсон трактується не лише як мінімалістичний прояв чоловічої естетики, а і як спосіб підкреслити жіночу емоційність через використання деталей та акцентів у колекції.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Головною метою роботи є переосмислення традиційного чоловічого образу та його адаптація до витонченої дівочої фігури. Розбавлення «строгого стилю» доповнено яскравими елементами, які допоможуть підкреслити жіночність. Водночас сучасне суспільство стикається з проблемою розмиття гендерних меж у моді: дедалі більше елементів гардероба створені у форматі унісекс, що ускладнює чітке розмежування між чоловічим і жіночим одягом. Стиль денді/гарсон є класичним і без яскравих деталей. А жінка це завжди про емоційність. Тож варто скомпонувати образи, додавши до них яскравих барв, переосмислити на сучасний лад. Також важливо показати етап дорослішання дівчини, коли вона набуває серйозності та свідомо обирає стиль гарсон як

частину свого образу. Однак цей перехід не є різким і одномоментним – споживач поступово адаптує новий стиль, поєднуючи його з сучасними тенденціями.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Сучасна мода спрямована на досягнення гармонійного балансу між чоловіком і жінкою, що призводить до розширення концепції унісекс-стилю. Більшість модних напрямів є універсальними, однаково добре пасують як чоловікам, так і жінкам. Вже немає кардинальної відмінності в одязі дівчинки і хлопчика, навіть чоловічі силуети і фасони в жіночому виконанні не позбавлені елегантності і романтичності. Брюки, шорти, сорочки, все те, що колись було тільки чоловічим предметом одягу, зараз вже міцно увійшло до жіночого гардеробу і відшивається з врахуванням особливостей жіночої фігури, щоб підкреслити усі її принади [1].

Стиль гарсон утворився у 1920-1930-х роках, як наслідок того, що жінкам набридло мати «стереотипний вигляд», вони прагнули оживити свої образи і показати чоловікам свою рівність в правах. Наступною причиною була війна. Гарні, але не зручні вбрання, замінювалися на практичний одяг, адже тепер жінки виконувати чоловічу роботу.

Жінки в чоловічому одязі завжди викликали непідробний інтерес. Сьогодні модниці обирають його на свою користь, а дизайнери, в свою чергу, йдуть прогресивним дівчатам назустріч. У колекціях Balenciaga і Alexander McQueen (2019) є глухі чорні костюми з піджаками oversize, у Chanel – об'ємні ретропальта і картаті капелюхи, а у Givenchy – майже точні копії класичних сен-лоранівських смокінгів. Дизайнерський дует Proenza Schouler розбавив комплекти у стилі «oldceline» із ранніх колекцій Ніколя Жеск'єра, з образами в дусі лесбі-шику, – костюмами не за розміром і чоловічими плащами. Том Браун створив утопічний офіс, де жінки і чоловіки одягнені в ідентичні сірі костюми з краватками, і прикрасив жакети портретом британської скульпторки, перекладачки Уні Вінченцо, відомої як леді Трубрідж [4]. За останні десятиліття можна прослідкувати стиль гарсон в колекціях: Жан Поль Готьє (осінь 2008), Ральф Лорен (осінь 2012) (рис. 1, а), Шанель (Fall-Winter 2019/2020) (рис.1, б), Alberta Ferretti 2024 (рис.1, в).

Обраний стиль та мета проєкту дуже тісно пов'язані з кінофільмом «Вогні великого міста» (1931 р.), режисером якого був Чарлі Чаплін. Митець кіно, він же актор, одягнений за всіма канонами того часу у стиль денді, а його образи часто переосмислюються дизайнерами на жіночу фігуру. Фільм був створений чорно-білим і це пренесено в колекцію даного проєкту. Після перегляду кінострічки, було виявлено, що найважливіші деталі краще приковують зорову увагу саме в сірих відтінках. Також, фільм був створений, як протест, непокірність тодішнім канонам. Кінострічка була випущена німою, хоч вже три роки існувало розмовне кіно. Через те, що не задіяно жодного звуку, емоційність була виражена за допомогою міміки, рухів, сюжету. А в даному проєкті хотілося передати емоційність на тканині за допомогою фактур, кольорів. Тож геніальні кадри Чарлі Чапліна навчили і надихнули на створення колекції в стилі гарсон.

Рис. 1. Використання стилю гарсон в модних показах провідних дизайнерів сучасності: а – Ральф Лорен (осінь 2012); б – Шанель (Fall-Winter 2019/2020); в – Alberta Ferretti (2024)

Всі зазначені вище риси були враховані при розробці авторської творчої колекції жіночого одягу (рис. 2), джерелом натхнення якої стали: стиль гарсон, вінтажний чоловічий стиль 1920-1930-х років, непокірність нав'язливої думки суспільства та фільм «Вогні великого міста» Чарлі Чапліна.

Рис. 2. Ескізи повсякденного неформального блоку розробленої колекції жіночого одягу у стилі гарсон

Колекція створена на базі сірих відтінків з додаванням яскравих та пастельних елементів, які створюють між собою контраст, але доповнюють один одного. Задіяні візерунки у вигляді геометрії, які допомагають додати образам динаміки. Використані елементи мистецького напрямку ар-деко в аксесуарах аби оживити офіціоз та акцентувати на культурі 1930-х років. Також цей малюнок

додає емоційного забарвлення, що розкриває багатогранність людських почуттів. Використовується символ квітки, як прояв жіночності. Моделі одягу представлені приталеним силуетом, який не є характерним для стилю гарсон, але, тим не менш, використовується в колекціях сучасних дизайнерів і набув великої популярності в цьому сезоні. Задіяні такі конструктивно-декоративні елементи, як складки, зборки, які підкреслюють фактурність й чутливість, додаючи певну динаміку колекції.

ВИСНОВКИ

Стиль гарсон має унікальну історію та особливе значення у світовій моді. Він неодноразово привертає увагу дизайнерів і продовжує з'являтися на подіумах світових фешн-показів. Проте, не дивлячись на це, обраний стиль потребує подальшого розвитку й адаптації до сучасних реалій. Його можна умовно поділити на класичний та сучасний, адже жіноча мода завжди демонструє емоційність, а в нинішніх тенденціях одяг для жінок не може залишатися без яскравих акцентів. Результатом дослідження стало формування концепції колекції, яка ґрунтується на детальному аналізі актуальних модних тенденцій та враховує еволюцію стилю відповідно до сучасних уподобань. Проаналізувавши походження стилю, надихнувшись фільмом коміка 1920-30-х років, Чарлі Чапліна, було створено авторську жіночу колекцію одягу у стилі гарсон.

ЛІТЕРАТУРА

1. Блог. Аромати для стилю гарсон. URL: <https://evis.ua/stil-garson-eto/>
2. Fashionista. Історія моди: Chanel. URL: <https://fashionista.ua/blog/istoriya-modi-chanel-b144.html?srsltid=AfmBOoqKj-jNxVpPNkdZ2UYHS3MFzLXJJ2lpLArdkR6AQnZwCwz4ELW6>
3. Vreeland, D., Vreeland, A. *Memos: the Vogue years / 1962-1971*: Diana Vreeland. Rizzoli. 2013. 288p.
4. Онацько А. Як формувався чоловічий стиль у жіночому гардеробі. URL: <https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/nabirayas-muzhestva-muzhskoy-stil-v-zhenskom-garderobe-38147.html>

VASIANOVICH E., YATSENKO M., DONCHENKO S.

ADAPTATION OF ELEMENTS OF THE GARSON STYLISTICS OF THE 1920-30S IN THE DESIGN OF WOMEN'S BUSINESS CLOTHING

The article is devoted to the analysis of the elements of the garçon style, its development in the context of modern fashion, and the balance between classical restraint and emotional expressiveness. The project analyzes the historical origins of the style, the influence of cinema, in particular Charlie Chaplin's film «City Lights», and its adaptation in the design of businesswomen's clothing. The result of the research was the formation of the concept and creation of a modern women's clothing collection in the garçon style, which demonstrates minimalism with bright accents and emphasizes elegance and femininity.

Key words: Garson style, femininity, classic business wear, unisex, fashion.